

Informacja o ustawie z dnia 3 lipca 2026 r. o zmianie ustawy o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących oraz niektórych innych ustaw.

Uchwalona ustawa wprowadza zmiany w ustawie z dnia 29 czerwca 2011 r. o zmianie ustawy o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących (Dz. U. z 2025 r. poz. 1156), zwana „specustawą jądrową”, która reguluje proces inwestycyjno-budowlany dla obiektów energetyki jądrowej. Specustawa jądrowa obowiązuje od dnia 1 lipca 2011 r. i już obecnie obowiązujący art. 15 ust. 3 umożliwia etapowanie procesu budowlanego dla obiektów energetyki jądrowej zgodnie z ogólnymi regułami Prawa budowlanego (art. 33 ust. 1 i nast.). Jednak obowiązujące przepisy pozwalają na budowę części zamierzenia budowlanego jedynie wówczas, gdy składa się ono z więcej niż jednego obiektu, a zarazem wybrany obiekt lub zespół obiektów mogą samodzielnie funkcjonować. Zdaniem projektodawców zasada ta nie odpowiada specyfice procesu budowlanego inwestycji w zakresie obiektu energetyki jądrowej, na co wskazuje doświadczenie międzynarodowe i może być przeszkodą w sprawnej realizacji inwestycji tego typu.

Uchwalona ustawa uzupełnia dotychczasowe uregulowanie o wyłączenie stosowania art. 33 ust. 1 Prawa budowlanego w odniesieniu do budowy obiektu energetyki jądrowej. Powyższe rozwiązanie ma na celu umożliwienie nie tylko podzielenia procesu budowy na części w rozumieniu wybranych obiektów lub zespołu obiektów, mogących samodzielnie funkcjonować zgodnie z przeznaczeniem, ale również jej etapowania w odniesieniu do wybranych obiektów, które do czasu ukończenia ostatniego z etapów budowy nie będą mogły samodzielnie funkcjonować (wstępne roboty budowlane – nowy art. 15 ust. 8 ustawy). W konsekwencji przewidziano również odpowiednie zmiany w instytucji pozwolenia na użytkowanie polegające m.in. na wyłączeniu, w odniesieniu do obiektu energetyki jądrowej, konieczności oddawania do użytkowania obiektów lub ich części, które mogą samodzielnie funkcjonować zgodnie z przeznaczeniem.

Celem poprawy efektywności całego procesu inwestycyjno-budowlanego dotyczącego obiektów energetyki jądrowej jest zwiększenie możliwości etapowania inwestycji w zakresie tych obiektów w ten sposób, aby można było wykonywać część robót budowlanych w rozumieniu Prawa budowlanego oraz innych prac, które nie mieszczą się w kategorii robót

budowlanych, poprzez wprowadzenie instytucji wstępnych robót budowlanych przy obiekcie energetyki jądrowej, które poprzedzą budowę samej elektrowni jądrowej na podstawie zezwolenia wydawanego przez Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki, na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy – Prawo atomowe. Listę takich robót budowlanych zawiera nowododawany art. 17a ust. 1 pkt 1) i 2) (art. 1 pkt 7 projektu ustawy).

Uchwalona nowelizacja wprowadza do systemu prawnego:

- 1) szczególną kategorię decyzji o pozwoleniu na budowę – pozwolenia na budowę w zakresie wstępnych robót budowlanych przy obiekcie energetyki jądrowej, którymi są roboty budowlane w rozumieniu art. 3 pkt 7 ustawy – Prawo budowlane oraz inne prace budowlane, również nie dotyczące obiektów budowlanych, do których przepisy szeroko rozumianego prawa budowlanego dotyczące robót budowlanych stosuje się odpowiednio;
- 2) nową instytucję prawną w postaci – zezwolenia w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej na wykonanie wstępnych robót budowlanych przy obiekcie energetyki jądrowej, wydawanego przez Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki.

Nowelizacja ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.